

Rot og Redaktørplakat i nord

Rot og Redaktørplakat i nord

Det er gledelig at Barentssekretariatets eiere nå ser ut til å ville rydde opp i sitt eget rot. Men det er lovlig seint, skriver Reidun Kjelling Nybø og Arne Jensen i Norsk Redaktørforening i [kronikk i Dagsavisen](#)

Det meste gikk galt da spørsmålet om BarentsObservers rolle som uavhengig nyhetsformidler i nordområdene ble satt på spissen. Nå må det ryddes opp.

I følge Barentssekretariatets (og BarentsObservers) hjemmesider er BarentsObserver «en åpen internett nyhetstjeneste, som tilbyr daglige, oppdaterte nyheter fra og om Barentsregionen og Arktis.» Det fremgår begge steder at nettsiden er drevet av Barentssekretariatet og at de som jobber med siden er ansatt i sekretariatet. Alle, bortsett fra redaktøren har sågar tittelen «rådgivere» og jobber også med andre oppgaver enn å skrive for BarentsObserver. I beskrivelsen av Barentssekretariatet heter det at «Barentssekretariatet bidrar til å utvikle det norsk-russiske samarbeidet i nord gjennom å fremme grenseoverskridende samarbeidsprosjekter mellom nordmenn og russere».

 Man trenger ikke være rakettforsker eller medievider for å se at det lå skjær i sjøen for BarentsObserver-redaksjonen, som med dette utgangspunktet ville drive uavhengig og kritisk journalistikk på ? og sågar kommentere ? spørsmål som ligger i kjernen av Barentssekretariatets oppgaver, som altså er å fremme «grenseoverskridende samarbeidsprosjekter». Like fullt har den entusiastiske staben i BarentsObserver klart å bygge opp nettsiden til å bli en kilde til uavhengig informasjon og godt funderte analyser og kommentarer om det som skjer i et område hvor samarbeidet over grensene er tett, men hvor det heller ikke er langt mellom konfliktpunktene.

 Eierne av Barentssekretariatet, de tre nordnorske fylkeskommunene, hadde ikke aktivt bestemt at BarentsObserver skulle innta en slik rolle. Men de reagerte heller ikke da det skjedde. Det vil si inntil Russlands generalkonsul i Norge, Sergey Shatunovskiy-Byurno, brukte en offisiell samling med journalister fra hele Nordkalotten til å skjelle ut redaktør Thomas Nilsen for en kritisk kommentar om Putin og Russlands rolle i Ukraina-konflikten. Da Nilsen i etterkant av episoden ba eierne om å formelt anerkjenne Redaktørplakaten, blant annet for å kunne få pressekort og dermed operere friere i Russland, fikk han (til slutt) nei. Eierne drev imidlertid en omfattende dobbeltkommunikasjon hva gjaldt BarentsObservers rolle og journalistiske hovedinnretning som kunne forvirre selv de mest klartenkte. Styret i Barentssekretariatet sa i desember i fjor ja til at BarentsObserver burde følge Redaktørplakaten. I mai i år kom representantskapet til motsatt konklusjon.

 Etter det tok det verbale konfliktnivået seg opp, og kuliminerte mandag 28. september med at Nilsen ble avskjediget av styrelederen for Barentssekretariatet. Norsk Redaktørforening bistår jevnlig medlemmer i ulike typer konflikter. Ingen av disse sakene (i det minste ikke de siste 15 årene) har endt med et rettslig oppgjør. I dette tilfellet har Norsk Journalistlag, meget prisverdig, stilt advokat til disposisjon for å bistå Nilsen, etter avskjedigelsen.

 En rettslig avklaring av Thomas Nilsens ansettelsesforhold ville uansett ikke avklart BarentsObservers fremtidige rolle og status. Den løsningen må være «politisk», i den forstand at eierne gjør et valg. Allerede en uke senere, tirsdag 6. oktober, annonserte styreleder Stig Olsen i Barentssekretariatet at man etter alle solemerker kommer til å følge en anbefaling i en utredning fra tidligere redaktør Thor Woje, om å slutte seg til Redaktørplakaten. Det er det grunn til å applaudere. Samtidig er det på sin plass å spørre hvorfor det tok syv måneder å trekke den konklusjonen?

 Det er gledelig at Barentssekretariatets eiere nå, etter å ha fått en faglig kvalifisert utredning og etter å ha fått klare beskjeder fra utenriksminister Børge Brende (som finansierer

Barentssekretariatet), ser ut til å ville rydde opp i sitt eget rot. Men det er lovlig seint. Den sendrektigheten bør medføre at man også rydder opp på en ordentlig måte i forhold til Thomas Nilsen. Det skjer ikke i form av en avskjedigelse.

2015.10.13

Nei

Nei